

Wersja w języku polskim poniżej

Polska: ekspertka ONZ dowodzi, że przestrzeganie wszystkich praw jest kluczem do wyeliminowania przemocy wobec kobiet i dziewcząt

WARSZAWA/GENEWA (9 marca 2023 r.) – Ekspertka z ramienia ONZ stwierdziła dzisiaj, że jeśli kobiety i dziewczęta nie będą cieszyć się pełnią przysługujących im praw człowieka, niemożliwe będzie osiągnięcie znaczącego postępu na drodze do równości i dobrobytu w Polsce.

– Polska poczyniła istotne kroki na rzecz bardziej równego traktowania mężczyzn i kobiet w sferze prywatnej i publicznej, lecz kobiety nadal muszą walczyć z rygorystycznymi ograniczeniami w zakresie ich prawa do równości – powiedziała Reem Alsalem, Specjalny Sprawozdawca ONZ ds. przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w [oświadczeniu](#) wydanym na koniec 10-dniowej wizyty w Polsce.

Alsalem odnotowała, że Polska podjęła ważne działania na rzecz równości kobiet, w szczególności na polach poprawy sytuacji ekonomicznej, udziału w życiu politycznym oraz w kwestii polityk socjalnych i programów dla kobiet w ciąży oraz matek.

– Niedawno Polska udoskonaliła obowiązujące w niej ramy prawne w zakresie przemocy domowej, dostosowując zakres powiązanych przepisów, rozszerzając definicję przemocy domowej, uwzględniając molestowanie seksualne i uporczywe nękanie (stalking), a także poprawiając nakazy ochrony wydawane dla ofiar przemocy – powiedziała.

Jednocześnie Alsalem zauważyła, że mimo postępów, kobiety i dziewczęta nadal muszą borykać się z poważnymi ograniczeniami pod względem ich praw do równości w świetle prawa i w praktyce, a także na gruncie ich prawa do swobody przekonań, wolności słowa, stowarzyszeń, zakładania rodziny, ochrony prywatności oraz opieki zdrowotnej w zakresie życia seksualnego i reprodukcji. Ustawodawstwo i stosowane polityki były ogólnie niewystarczająco zorientowane na tożsamość płciową i różnorodność, a w zakresie edukacji seksualnej na odpowiednim poziomie w szkołach widoczne były braki.

Alsalem stwierdziła, że jasne dla niej było, że większość praw, polityk

i praktyk ograniczających prawa kobiet stało w sprzeczności do życzeń większości obywateli Polski.

– Ostatnie badania opinii publicznej dowiodły, że opinia publiczna popiera rozszerzenie praw kobiet i dziewcząt w zakresie dostępu do aborcji w stosunku do sytuacji obecnej – powiedziała ekspertka.

– Widoczne są wyraźne oznaki, że społeczeństwo polskie staje się bardziej tolerancyjne i cechujące się akceptacją względem osób o odmiennych orientacjach seksualnych i tożsamościach płciowych, lecz nie znajduje to odzwierciedlenia w pozycjach zajmowanych przez rząd oraz w stosowanych politykach.

– Działanie rządu zgodne z aspiracjami i życzeniami społeczeństwa nigdy nie będzie błędem i zachęcam polski rząd, aby bardziej wsłuchał się w te głosy – powiedziała.

Wyraziła również konkretną obawę w sprawie poważnych ograniczeń nakładanych na dostęp kobiet do bezpiecznej aborcji oraz w kwestii działań skierowanych przeciw organizacjom kobiecym, organizacjom walczącym o prawa człowieka, organizacjom zajmującym się sprawami społeczności LGBTQI+, a także obrońcom środowiska.

– Niepokojące jest to, że w niektórych przypadkach zorganizowane ataki były inicjowane, wspierane lub tolerowane przez szereg osób publicznych, podmiotów politycznych i religijnych, czemu towarzyszyła konfrontacyjna retoryka, dezinformacja i kampanie promujące fałszywe informacje, wywierając wpływ na rzeczywiste możliwości korzystania z praw człowieka, w tym prawa do bycia równorzędnym członkiem społeczeństwa – stwierdziła.

Alsalem powiedziała, że jest świadoma faktu, że w ostatnim czasie sytuacja w Polsce wiąże się z większymi wyzwaniem, zwłaszcza w świetle przyjmowania uchodźców z Ukrainy – z których przeważającą większość stanowią kobiety i dzieci.

– Polska wykazała się wyjątkową solidarnością i hojnością względem Ukraińców uciekających przed wojną – jest to wsparcie, które okazali głównie zwykli ludzie i społeczności lokalne – powiedziała ekspertka.

– Nie ma wątpliwości, że przyjmowanie osób uciekających przed horrorem wojny w Ukrainie oraz uregulowanie ich sytuacji prawnej samo w sobie jest formą zapewnienia wsparcia i dużej ochrony ofiar przemocy przed dalszą przemocą – dodała.

Ekspertka stwierdziła, że po uratowaniu życia i spełnieniu najbardziej podstawowych potrzeb uchodźców ważne jest wprowadzenie bardziej precyzyjnych mechanizmów przyjmowania, udzielania pomocy i zapewniania ochrony grupom najbardziej bezbronnych osób, w tym kobietom i dziewczętom.

Dodała, że była bardzo zaniepokojona dyskryminacją oraz przemocą,

jakich doświadczała większość uchodźczyń oraz kobiet, dziewcząt i ich rodzin ubiegających się o azyl, lecz pochodzących z krajów innych niż Ukraina.

– Nie można nadal tolerować takich oczywistych sprzeczności w systemie ubiegania się o azyl i ochronę w odniesieniu do kobiet i dziewcząt uciekających zasadniczo z takich samych powodów: przed prześladowaniem, przemocą, w tym przemocą seksualną, i konfliktami – powiedziała Alsalem. Przypomniała, że Polska ma te same zobowiązania nakładane przez prawo międzynarodowe, w tym do ochrony przed odsyłaniem z powrotem przez granicę oraz prawo do bezpiecznego i humanitarnego traktowania z dostępem do skutecznych procedur ubiegania się o azyl.

Pełne sprawozdanie z wizyty odbytej przez Specjalnego Sprawozdawcę zostanie przez nią zaprezentowane Radzie Praw Człowieka w czerwcu 2024 r.

KONIEC

*Reem Alsalem (Jordania) została powołana na stanowisko **Specjalnego Sprawozdawcy ds. przemocy wobec kobiet i dziewcząt, jej przyczyn i skutków** przez Radę Praw Człowieka ONZ w lipcu 2021 r. Jej zakres obowiązków obejmuje przygotowanie zaleceń w zakresie środków, sposobów i metod eliminowania przemocy wobec kobiet i ich przyczyn oraz zwalczania ich skutków na poziomie krajowym, regionalnym i międzynarodowym. Jest niezależnym konsultantem w zakresie kwestii dotyczących tożsamości płciowej, praw uchodźców i imigrantów, sprawiedliwości okresu przejściowego oraz odpowiedzi humanitarnych. Ma tytuł magistra stosunków międzynarodowych z Uniwersytetu Amerykańskiego w Kairze (Egipt; 2001) oraz magistra praw człowieka z Uniwersytetu Oksfordzkiego (Wielka Brytania; 2003).*

*Specjalni Sprawozdawcy stanowią część jednostki o nazwie **Procedury Specjalne** działającej przy Radzie Praw Człowieka. Procedury Specjalne to największa jednostka skupiająca niezależnych ekspertów w systemie Praw Człowieka ONZ. Pod tą ogólną nazwą kryją się niezależne mechanizmy Rady zajmujące się weryfikacją faktów i monitorowaniem, które analizują sytuacje określonych krajów lub kwestie tematyczne we wszystkich częściach świata. Eksperti z jednostki Procedury Specjalne pracują na zasadzie wolontariatu; nie są częścią personelu ONZ i nie otrzymują za swoją pracę wynagrodzenia. Ich działalność jest niezależna od jakiegokolwiek rządu lub organizacji i pełnią swoje obowiązki w swoim czasie wolnym.*

*Osoba kontaktowa w sprawie pytań i **prośb o materiały medialne**: Aliénor Bégannin (alienor.bejannin@un.org)*

Osoby kontaktowe w sprawie innych niezależnych ekspertów ONZ: Maya Derouaz (maya.derouaz@un.org) lub Dharisha Indraguptha (dharisha.indraguptha@un.org)

Zapraszamy do śledzenia informacji związanych z niezależnymi ekspertami ds. praw człowieka ONZ na portalu Twitter: [@UN_SPExperts](https://twitter.com/UN_SPExperts).

*Martwisz się o świat, w którym żyjemy?
Zacznij WALCZYĆ o czyjeś prawa już dzisiaj.*

#Standup4humanrights

Przejdź do witryny internetowej <http://www.standup4humanrights.org>